

Dato
05-05-2020

Bilag 1. De enkelte elementer i aftale om en reform af det kommunale udligningssystem af 5. maj 2020

Sammenfatning

Aftale om en reform af det kommunale udligningssystem af 5. maj 2020 mellem regeringen og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Alternativet indeholder følgende ændringer i det kommunale tilskuds- og udligningssystem:

1. Tilpasning af udgiftsbehovsopgørelsen og indarbejdelse af beskæftigelsestilskuddet i den generelle udligning
2. Ny udligning af udgiftsbehov og skattegrundlag samt afskaffelse af geografisk bestemte udligningsordninger
3. Styrket forsikringsordning vedr. forsikrede ledige
4. Udlændingeudligningen
5. Nyt tilskud til udsatte ø- og yderkommuner
6. Justering af hovedstadspuljen til et nyt tilskud til udsatte hovedstadskommuner
7. Udligning af dækningsafgift på offentlige ejendomme
8. Overudligningsordningen tilpasses og indførelse af et loft
9. Særlig kompensationsordning for tab og overgangsordning

I tilknytning hertil er der aftalt følgende ændringer uden for udligningssystemet:

10. Øget udligning af selskabsskat
11. Modregningen for indtægter fra parkering
12. Uændret kommunal skat og målrettet tilskud til skattenedsættelser til kommuner med de højeste udskrivningsprocenter
13. Refusionstilpasning på socialområdet
14. Permanent forhøjelse af særtilskudspuljen for særligt vanskeligt stillede kommuner
15. Bagudrettet kompensation for tab ved manglende uddannelsesoplysninger
16. Særtilskud til grænsenære kommuner i Syddanmark og Øresundsregionen
17. Særtilskud til kommuner med boligområder med særlig høj kriminalitet

18. Videreførelse og forhøjelse af særligt ø-tilskud

19. Konsekvensændring for rejsetidskriterium i fordelingen af regionstilskud

20. Finansieringstilskud

21. Øvrige forhold

De enkelte elementer i aftalen er nærmere beskrevet nedenfor.

1. Tilpasning af udgiftsbehovsopgørelsen og indarbejdelse af beskæftigelsestilskuddet i den generelle udligning

En oversigt over samtlige kriterier i udgiftsbehovsopgørelse og deres vægt i det nye udligningssystem fremgår af nedenstående *tabel 1*.

Tabel 1		
Oversigt over kriterier og deres vægt i udgiftsbehovsopgørelsen		
	Vægt i det socioøkonomiske udgiftsbehov	Vægt i det samlede udgiftsbehov
Aldersbestemte udgiftsbehov		67,0
Nedgang i befolkningstallet		0,62
Socioøkonomiske udgiftsbehov		33,0
20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct.	19,0	6,3
Personer med lav indkomst	5,0	1,7
Antal personer med handicap	4,0	1,3
20-59 årige med færdigheder på grundniveau	4,0	1,3
Enlige på 65 år og derover	3,0	1,0
Børn som har flyttet kommune mindst tre gange	3,0	1,0
Psykiatriske patienter	2,0	0,7
25-49 årige uden erhvervsuddannelse (Justeret)	13,0	4,3
Børn i familier med kort uddannelse (Justeret)	9,0	3,0
Antal indvandrere og efterkommere (Justeret)	6,0	2,0
Børn af enlige forsørgere (Justeret)	2,0	0,7
Almene boliger	12,0	4,0
Billig privat udlejning mv.	6,0	2,0
45-64 årige med begrænset erhvervs erfaring	5,0	1,7
Regional ledighed for forsikrede ledige	2,0	0,7
Gennemsnitlig afstand til arbejdspladser	2,0	0,7
Befolkningstæthed (rejseafstand)	1,0	0,3
Lav middellevetid	2,0	0,7

Den aftalte reform af den kommunale udligning bygger på en opgørelse af de enkelte kommuners udgiftsbehov, som tager udgangspunkt i arbejdet i *Finansieringsudvalgets rapport fra 2018*. I den forbindelse omlægges beskæftigelsestilskuddet til at indgå i den generelle udligning.

Yderligere tilpasninger i udgiftsbehovet mv. beskrives nedenfor.

Følgende ændringer er baseret på Finansieringsudvalgets rapport:

- Den årlige forhøjelse af vægten på det socioøkonomiske udgiftsbehov stoppes fra 2021.
- Kriteriet vedr. befolkningstilbagegang i landsudligningen flyttes til det demografiske udgiftsbehov, der lægges et loft over kriteriets "enhedsbeløb" på 100.000 kr., og kriteriet opgøres som et gennemsnit over 3 år mhp. at imødegå store udsving i tilskud og udligning for kommuner med befolkningstilbagegang. Se yderligere justeringer nedenfor.
- De to boligkriterier *Familier i bestemte boligtyper* og *Udlejede beboelseslejligheder* erstattes med et kriterium vedr. almene boliger og et kriterium vedr. billige privat udlejede boliger og familier i visse boliger i yderkommunerne og beboede sommerhuse.
- Ændret afgrænsning af kriterier vedr. uddannelse med henblik på, at kriteriet gøres uafhængigt af en vis usikkerhed vedr. oplysninger om medbragt uddannelse fra udlandet i uddannelsesstatistikken. De to uddannelseskriterier *25-49 årige uden erhvervsuddannelse* og *Børn i familier med lav uddannelse* ændres således, at indvandrede personer, der var over 20 år på indvandringstidspunktet, frasorteres. Til gengæld øges vægten på kriteriet for udlændinge fra ikke-vestlige lande.
- Rejsetidskriteriet forenkles fra at måle rejsetid via vejnettet til at måle afstande i fugleflugtslinje mellem befolkningen, således at der fremover er en stabil kilde til årlig opdatering af kriteriet.
- For at supplere med kriterier, der kan afspejle beskæftigelsessituationen i områder med færre tilgængelige arbejdspladser indføres et nyt kriterium vedr. gennemsnitlig afstand til nærmeste 500 arbejdspladser.
- Med omlægningen af beskæftigelsestilskuddet tilføres et nyt udgiftsområde (udgifter til dagpenge mv.) til det generelle system, som udgør ca. 3 pct. af de samlede nettodriftsudgifter. Flere kriterier, som afspejler variationer i kommunernes udgifter på førtidspension- og kontanthjælpsområdet, vil også i et omfang afspejle variationer i kommunernes udgifter til dagpenge. Udgiftsbehovsopgørelsen suppleres samtidig med nye kriterier, som er mere målrettet udgifter til dagpenge. Der indføres yderligere to nye kriterier:
 - Kriteriet *Regional ledighed for forsikrede ledige* skal afspejle forskelle i ledigheden på tværs af regioner.
 - Kriteriet *45-64 årige med begrænset erhvervs erfaring* skal afspejle særlige risikofaktorer for offentlig forsørgelse på tværs af kommuner, herunder på dagpengeområdet.

Herudover er der for at imødegå udfordringer med registreringer aftalt justeringer med henblik på at sikre et mere robust og upåvirkeligt datagrundlag for udligningen:

- Befolkningstallet er ændret fra en opgørelse på betalingskommune til bopælskommune bredt set i tilskuds- og udligningssystemet.
- Muligheden for at indgå i befolkningstilbagegangskriteriet på baggrund af udviklingen over kun 2 år afskaffes.

- I kriteriet for nedgang i befolkningen kan kommuner med særligt højt skattegrundlag på over 125 pct. af landsgennemsnittet ikke indgå.
- Kriteriet for *Børn af enlige forsørgere* indgår med mindre vægt og opgjort som et 3-årigt gennemsnit.

Endelig er aftalt en række supplerende justeringer:

- Au pairs er taget ud af kriteriet for udlændinge i den generelle udligning samtidig med, at de er taget ud af den særlige udlændingeudligning.
- Der er foretaget yderligere tilpasninger i vægtningen af de kriterier, som indgår i udgiftsbehovsopgørelsen med henblik på at tage højde for, at særlige forskelle inden for hovedstadsområdet ikke længere håndteres med en særskilt hovedstadsudligning.
- Vægtene på det demografiske og socioøkonomiske udgiftsbehov justeres yderligere til at udgøre henholdsvis 67,0 og 33,0 pct.
- Der er indført et kriterium for *Lav middelevetid* i det socioøkonomiske udgiftsbehov med en vægt på 2 pct. I den forbindelse tilpasses de øvrige vægte i det socioøkonomiske udgiftsbehov proportionalt og afrundes mekanisk til hele procenter.

I kriteriet for billige privat udlejede boliger og familier i visse boliger i yderkommunerne og beboede sommerhuse afgrænses billige private udlejede boliger som boliger med en husleje på max. 5.000 kr. Huslejegrænsen reguleres med huslejeudviklingen i nettoprisindekset.

2. Ny udligning af udgiftsbehov og skattegrundlag samt afskaffelse af geografisk bestemte udligningsordninger

Med aftalen omlægges udligningen grundlæggende. Udligningen deles op i en separat udligning af henholdsvis udgiftsbehov og beskatningsgrundlag omkring landsgennemsnittet:

- a1) Kommuner med et beregnet udgiftsbehov over landsgennemsnittet modtager et tilskud på 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. Omvendt betaler kommuner med et beregnet udgiftsbehov under landsgennemsnittet et bidrag på 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet.

Dertil etableres en tillægsordning i udligningen af udgiftsbehov, så kommuner med et relativt højt udgiftsbehov samlet udlignes med 95 pct.:

- a2) Tillæg gives til kommuner med et beregnet udgiftsbehov over landsgennemsnittet og udgør 2 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. Tilskud i tillægsordningen finansieres af et bidrag fordelt på kommunerne efter indbyggertal.
- b1) Kommuner med et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet modtager et tilskud på 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet. Omvendt betaler kommuner med et beskatningsgrundlag over landsgennemsnittet et bidrag på 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet.

Dertil etableres en tillægsordning i udligningen af beskatningsgrundlag for kommuner med særligt lavt (under 90 pct. af landsgennemsnittet) og særligt højt (over 125 pct. af landsgennemsnittet) beskatningsgrundlag:

- b2) Tillæg gives til kommuner med et relativt lavt beskatningsgrundlag og udgør 20 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og 90 pct. af landsgennemsnittet.
- b3) Det finansieres ved, at kommuner med et relativt højt beskatningsgrundlag betaler et bidrag på 18 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og 125 pct. af landsgennemsnittet. Hvis tilskud og bidrag i tillægsordningen ikke modsvarer hinanden vil en eventuel afvigelse blive fordelt på kommunerne efter indbyggertal.
- c) Hovedstadsudligningen og ordningen for kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud afskaffes som konsekvens af den nye udligningsstruktur.

3. Styrkelse af forsikringsordning vedr. forsikrede ledige

I tilknytning til beskæftigelsestilskuddet er der en forsikringsordning, som holder hånden under kommuner, der oplever stor stigning i antallet af forsikrede ledige sammenlignet med udviklingen i landsdelen. Med aftale videreføres og styrkes denne ordning.

Fremover vil kommunerne modtage et særligt tilskud, såfremt kommunen oplever en stigning i bruttoledigheden for forsikrede ledige, der ligger mere end 3 procentpoint over udviklingen i landsdelen som helhed.

4. Udlændingeudligningen

Der er aftalt en justering af udlændingeudligningen, som halverer og målretter det samlede tilskud i ordningen.

Justeringen af ordningen sker gennem en tilpasning af målgruppen for basisbeløbet i ordningen. Med justeringen sker der en reduktion i volumen i ordningen på ca. 50 pct.

Der sker en tilpasning af målgruppen for basistilskuddet, som i 2020 udgør 6.228 kr., så efterkommere ikke indgår i beregningen af basisbeløbet. Endvidere medtages ikke flygtninge og indvandrere med en opholdstid på mere end 10 år ved beregningen af basisbeløbet samt indvandrere med opholdsgrundlag som au pair. Basisbeløbet afrundes til 6.500 kr.

Forholdet mellem tilskudsbeløbene pr. 0-5 årig og 6-16 årig tilpasses på baggrund af en undersøgelse fra VIVE fra 2013. Tilskudsbeløbene pr. 0-5 årig og 6-16-årig ændres til henholdsvis 10.000 kr. og 17.500 kr. Ved beregningen af beløb knyttet til aldersgrupperne bibeholdes den nuværende afgrænsning af målgruppen.

5. Nyt tilskud til udsatte ø- og yderkommuner

Det nye udligningssystem ledsages af et nyt tilskud, hvor tilskud gives efter faste og objektive kriterier, som er målrettet de mest udsatte yderkommuner. Fordelingen mellem kommuner i ordningen opdateres med udviklingen i befolkningsandelen.

Det er en forudsætning for tilskud, at kommunen er en yder- eller mellemkommune uden for hovedstadsområdet og kommunens beskatningsgrundlag er mindre end 190.000 kr. pr. indbygger.

Herudover skal kommunen opfylde mindst 3 af følgende kriterier:

- Andel af 70+ årige over 15,5 pct.
- Landdistriktsgrad over 60 pct.¹
- Antal arbejdspladser pr. 100 17-64 årige under 79,5
- Ø og selvstændig kommune
- Beskatningsgrundlag under 178.000 kr. pr. indbygger
- Andel af "gamle" førtidspensionister (tilkendt førtidspension før 2010 og over 40 år på tilkendelsestidspunktet) pr. indbygger over 0,7 pct.
- Andelen af førtidspensionister (alle førtidspensionister pr. indbygger) er over 1,75 pct.

Tilskuddets størrelse afhænger for den enkelte kommune af, hvor mange kriterier kommunen opfylder og de tilskudsberettigede kommuners indbyggertal. For hver tilskudsberettiget kommune udregnes et korrigeret "indbyggertal": Hvis kommunen opfylder 3 kriterier, bliver kommunens indbyggertal ganget med 1. Hvis kommunen opfylder 4 kriterier, bliver kommunens indbyggertal ganget med 2 osv. Tilskuddet for en tilskudsberettiget kommune udgør kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede tilskud, hvor det korrigerede indbyggertal anvendes.

Det samlede tilskud er sat til 1,5 mia. kr., hvoraf 0,5 mia. kr. finansieres af kommunerne selv efter indbyggertal. Det resterende beløb finansieres af staten. Beløbene pl-reguleres årligt.

Fordelingen af tilskuddet beregnes en gang for alle ud fra de opstillede kriterier og opdateres herefter alene med udviklingen i befolkningsandelen.

6. Udligning af dækningsafgift på offentlige ejendomme

Der etableres en udligning af kommunernes provenu fra evt. dækningsafgift på offentlige ejendomme på 10 pct. Det indebærer, at kommuner med et provenu over landsgennemsnittet bidrager med 10 pct. af forskellen ift. landsgennemsnittet. Kommuner med et provenu under landsgennemsnittet modtager et tilskud på 10 pct. af forskellen ift. landsgennemsnittet.

7. Justering af hovedstadspuljen til nyt tilskud til udsatte hovedstadskommuner

I tilknytning til afskaffelsen af hovedstadsudligningen er der aftalt en omlægning af særtilskudspuljen efter *udligningslovens § 19* (hovedstadspuljen).

Tilskud gives fremadrettet efter faste og objektive kriterier, som er målrettet de mest vanskeligt stillede hovedstadskommuner. Fordelingen mellem kommuner i ordningen opdateres med udviklingen i befolkningsandelen.

Det er en forudsætning for tilskud, at kommunens beskatningsgrundlag er mindre end 220.000 kr. pr. indbygger.

Kommunen skal herudover opfylde mindst et af følgende kriterier:

¹ Landdistriktsgraden måles som antal indbyggere, der bor i landdistrikter eller i by med op til 1.000 indbyggere, i forhold til alle indbyggere i kommunen.

- Andel af almene boliger pr. indbygger over 12 pct. og beskatningsgrundlaget under 215.000 kr. pr. indbygger.
- Tabte leveår i forhold til middellevetid for 65+ årig i forhold til indbyggertallet over 47 pct.
- Andel af "gamle" førtidspensionister (tilkendt førtidspension før 2010 og over 40 år på tilkendelsestidspunktet) pr. indbygger over 0,7 pct.
- Yder- eller mellemkommune
- Hvis en kommune har et provenu fra selskabsskat på mere end 6.000 kr. pr. indbygger, tæller det negativt, så kommunen dermed opfylder et mindre af ovenstående kriterier.

Tilskuddets størrelse afhænger for den enkelte kommune af, hvor mange kriterier kommunen opfylder og de tilskudsberettigede kommuners indbyggertal. For hver tilskudsberettiget kommune udregnes et korrigeret "indbyggertal": Hvis kommunen opfylder 1 kriterium, bliver kommunens indbyggertal ganget med 1. Hvis kommunen opfylder 2 kriterier, bliver kommunens indbyggertal ganget med 2 osv. Tilskuddet for en tilskudsberettiget kommune udgør kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede tilskud, hvor det korrigerede indbyggertal anvendes.

Det nye tilskud udgør 0,6 mia. kr. Hovedstadskommunerne bidrager til finansieringen af puljen med 0,04 pct. af den enkelte kommunes beskatningsgrundlag.

Der indføres et ekstra bidrag for kommuner med et beskatningsgrundlag på over 120 pct. af hovedstadsgennemsnittet. Det ekstra bidrag udgør 1 pct. af den del af beskatningsgrundlaget, som overstiger 120 pct. af hovedstadsgennemsnittet.

Den resterende del af tilskuddet efter ordningen på 0,24 mia. kr. finansieres af staten.

Tilskud beregnes en gang for alle ud fra de opstillede kriterier og opdateres herefter alene med udviklingen i de tilskudsberettigede kommuners indbyggertal. Beløbene pl-reguleres årligt.

8. Tilpasninger i overudligningsordningen og indførelse af et loft

I forbindelse med etableringen af det nye system, hvor udligningen er på 93 pct. af de højeste og 95 pct. af de laveste beskatningsgrundlag, sættes grænsen for overudligning på 93 pct., for kommuner, som bidrager til ordningen som følge af et højt beskatningsgrundlag. Det betyder isoleret set, at en kommune som minimum kan beholde 7 pct. af en fremgang i indkomstskatteprovenuet opgjort med kommunens egen udskrivningsprocent.

Der er hertil aftalt et loft for, hvor meget en kommune kan øge rabatten fra overudligningsordningen ved at sænke udskrivningsprocenten. Loftet sættes konkret, så der højst kan udløses en rabat svarende til en udskrivningsprocent ned til 23,25 pct.

9. Særlig kompensationsordning for tab og overgangsordning

Der er aftalt en særlig kompensationsordning til nogle kommuner med tab som følge af udligningsreformen. Ordningen finansieres af de øvrige kommuner efter indbyggertal.

Ordningen kompenserer kommuner med tab på:

- Over 0,4 pct. af beskatningsgrundlaget uanset kommunens beskatningsgrundlag.
- Over 0,15 pct. af beskatningsgrundlaget, hvis kommunen har et beskatningsgrundlag under 180.000 kr. pr. indbygger.

Den særlige kompensationsordning beregnes for tab af ændringerne i omlægningen af beskæftigelsestilskud, samlet omlægning til et nyt udligningssystem og tilpasning af udgiftsbehovet, justering af overudligningsordningen, justering af selskabsskatteandel samt justering af udlændingeudligning, *jf. punkt 1-2, 4, 7-8 og 10.*

Kompensationen beregnes en gang for alle og tildeles med et fast beløb årligt indtil næste gang der gennemføres en udligningsreform.

Det er endvidere aftalt, at tab og gevinster som følge af de samlede ændringer i *punkt 1-2, 4-11 og 16-17* indføres over en årrække:

- For de kommuner, som har et samlet byrdefordelingsmæssigt tab på op til 0,5 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, fastsættes tilskuddet for 2021 til den del af det byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger 0,1 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med 0,1 procentpoint frem til og med 2024.
- For de kommuner, som har et samlet byrdefordelingsmæssigt tab over 0,5 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, fastsættes tilskuddet for 2021 til den del af det byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger en grænse, som svarer til en femtedel af kommunens tab. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med en femtedel af kommunens tab frem til og med 2024.
- De kommuner, der har en samlet byrdefordelingsmæssigt gevinst betaler et bidrag. Bidraget for 2021 fastsættes til den del af den samlede byrdefordelingsmæssige gevinst, som overstiger 0,4 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. Grænsen for bidrag forhøjes herefter årligt med 0,4 procentpoint frem til og med 2024.
- Ordningen indebærer i 2021 et overskud på 231 mio. kr., som fordeles mellem kommunerne efter indbyggertal. I 2022-2024 indebærer ordningen en statslig finansiering på 239 mio. kr. i 2022, 223 mio. kr. i 2023 og 68 mio. kr. i 2024.

10. Øget udligning af selskabsskat

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligning af selskabsskat. Den nuværende udligning på 50 pct. af selskabsskatteprovenuet fastholdes. Aftaleparterne er enige om at øge udligningen mellem kommunerne ved at nedsætte kommunernes andel af provenuet fra selskabsskat med 1 procentpoint. Dermed udlignes 100 procent på denne andel. Kommunernes finansiering gennem bloktilskud løftes tilsvarende.

11. Modregningen for indtægter fra parkering

Der er aftalt at indføre et loft over kommunernes indtægter fra betalingsparkering på 320 kr. pr. indbygger og afskaffe modregningen for indtægter under loftet. Indtægter fra betalingsparkering over loftet modregnes med 100 pct. Dertil afskaffes modregningen vedr. parkeringsafgifter.

12. Uændret kommunal skat og målrettet tilskud til skattenedsættelser til kommuner med de højeste udskrivningsprocenter

Der er i sammenhængen med indfasning af tab over 5 år under 9. Særlig kompensationsordning for tab og overgangsordning aftalt, at:

- Kommuner med tab får mulighed for at øge indkomstskatten svarende til det årligt indfasede tab i perioden 2021-2025. Kommunerne kan selv beholde de ekstra skatteindtægter.
- Der afsættes en ramme til tilskud til nedsættelser, som samlet svarer til rammen til skatteforhøjelser. Muligheden for at gennemføre skattenedsættelser med statsligt finansieret tilskud afhænger af, at der gennemføres tilsvarende skattestigninger.
 - Tilskud fordeles efter ansøgning inden budgetlægningen for de enkelte år og kan ikke overstige den efter ansøgning årligt tildelte ramme til skatteforhøjelse. Såfremt der søges om tilskud til skattenedsættelser, der overstiger de ansøgte skatteforhøjelser, vil Social- og Indenrigsministeriet ved udmøntningen lægge vægt på, at skatten sættes ned i kommuner med en høj udskrivningsprocent.
 - Inden for rammen til skattenedsættelser ydes tilskud på 90 pct. af provenutabet i første og andet år, 85 pct. i tredje år, 80 pct. i fjerde år samt 75 pct. i femte år. I år seks og frem frafalder tilskuddet. Kommuner, der får tilskud til skattenedsættelser har ikke frit lejde i en periode på 6 år (tilskudsperioden tillagt et ekstra år). Tilskud finansieres af staten. Tilskuddet bortfalder, hvis kommunen sætter skatten op i tilskudsperioden.
 - For særligt at fremme skattenedsættelser i kommuner med høje udskrivningsprocenter udgør det statslige tilskud til skattenedsættelser ned til 26,3 pct. permanent 100 pct. af provenutabet for kommuner med en udskrivningsprocent over 26,3 pct. i 2020. De omfattede kommuner optjener ikke frit lejde for skattenedsættelser ned til 26,3 pct. Tilskud finansieres af staten. Tilskuddet bortfalder, hvis kommunen efterfølgende sætter udskrivningsprocenten op.
- I sammenhæng hermed fastsættes indkomstskatten med 2 decimaler og frit lejde nulstilles til beskatningsniveauet i 2020. Når resultatet af kommunernes skattefastsættelse kendes forudsættes den statslige bundskat nedsat svarende til en evt. skattestigning.
- En samlet kommunal skattestigning på baggrund af denne aftale modregnes ikke i bloktilskuddet.

13. Refusionstilpasning på socialområdet

Der er aftalt følgende ændringer i den centrale refusionsordning for særligt dyre enkeltsager på det specialiserede socialområde:

- Nedsættelse af beløbsgrænserne for hhv. 25 og 50 pct. refusion på voksenområdet, så de følger grænserne på børneområdet.

- Indførelse af nyt knæk med refusion på 75 pct. ved 2.050.000 kr. på både børne- og voksenområdet. Refusionsgrænserne på børne- og voksenområdet bliver herefter:
 - 25 pct. refusion for udgifter mellem 830.000 kr. og 1.630.000 kr.
 - 50 pct. refusion for udgifter mellem 1.630.000 kr. og 2.050.000 kr.
 - 75 pct. refusion for udgifter over 2.050.000 kr.
- Fjernelse af aldersgrænsen på 67 år for borgere, der inden det fyldte 67. år er omfattet af refusionsordningen.
- Kravet om, at der skal være mindst fire anbragte søskende, førend udgifterne til anbringelse kan summeres til én refusionssag, fjernes.
- Udgifter til søskende kan summeres til én refusionssag, uanset om de er anbragte eller modtager forebyggende foranstaltninger i hjemmet.

14. Permanent forhøjelse af særtilskudspuljen for særligt vanskeligt stillede kommuner i hele landet

Der er aftalt en permanent forhøjelse af særtilskudspuljen for særligt vanskeligt stillede kommuner efter *udligningslovens § 16*, så den lovfastsatte del af særtilskudspuljen fremover årligt vil udgøre 350 mio. kr.

15. Bagudrettet kompensation for tab ved manglende uddannelsesoplysninger

Aftaleparterne er enige om et toårigt kompensationstilskud til kommuner, der havde tab som følge af manglende oplysninger om medbragt uddannelse fra udlandet før Danmarks Statistiks revision af Uddannelsesstatistikken i 2017. Tilskuddet finansieres af staten.

Tilskuddet udgør 1,1 mia. kr. i hvert af årene 2021 og 2022 og er opgjort på basis af grundlaget fra 2018.

16. Særtilskud til grænsenære kommuner i Syddanmark og Øresundsregionen

Nogle kommuner har særlige udgifter til tyske og svenske grænsependlere med arbejdssted i kommunen. Udgifter, som ikke fuldt ud dækkes af skatteindtægter eller igennem tilskuds- og udligningssystemet. Der er på den baggrund enighed om at etablere et særtilskud på i alt 100 mio. kr. Tilskuddet finansieres af staten.

Tilskuddet fordeles til tre grænsenære kommuner i Syddanmark samt kommuner i Øresundsregionen, der har det højeste antal grænsependlere pr. indbygger, dog med et loft på 25 mio. kr. til den enkelte kommune.

Tilskuddet udgør årligt 25 mio. kr. for Aabenraa Kommune, 25 mio. kr. for Københavns Kommune, 9 mio. kr. for Tønder Kommune, 17 mio. kr. for Sønderborg Kommune, 10 mio. kr. for Tårnby Kommune, 4 mio. kr. for Glostrup Kommune og 10 mio. kr. for Helsingør Kommune.

17. Særtilskud til kommuner med boligområder med særlig høj kriminalitet

En række kommuner er udfordret af at have boligområder med en høj kriminalitet målt ved andel dømte. For at bekæmpe kriminalitet og herunder socialt bedrageri i disse områder er parterne enige om at afsætte 5 mio. kr. årligt pr. boligområde. For boligområder med mere end 5.000 beboere udgør tilskuddet 10 mio. kr. Tilskuddet udgør i alt 90 mio. kr. og finansieres af staten.

Tilskuddet udgør årligt 25 mio. kr. for Københavns Kommune, 5 for Høje-Taastrup Kommune, 5 mio. kr. for Helsingør Kommune, 5 mio. kr. for Køge Kommune, 10 mio. kr. for Slagelse Kommune, 15 mio. kr. for Odense Kommune, 5 mio. kr. for Esbjerg Kommune, 5 mio. kr. for Kolding Kommune og 15 mio. kr. for Aarhus Kommune.

18. Videreførelse af særligt ø-tilskud

På FL19 blev der etableret en 2-årig tilskudsordning for de mindste og vanskeligst stillede ø-kommuner, Læsø, Ærø og Samsø Kommuner. De tre kommuner får hver 10 mio. kr. årligt for 2019 og 2020. Det er aftalt, at tilskud videreføres og forhøjes til 20 mio. kr. årligt. Tilskuddet indarbejdes i disse kommuners ø-tilskud efter § 21, stk. 2.

19. Konsekvensændring for rejsetidskriterium i fordelingen af regionstilskud

I fordelingen af regionernes tilskud erstattes det nuværende kriterium "Rejsetidskriteriet" med det nye tilsvarende kriterium "Befolkningstæthed" baseret på rejseafstand i stedet for rejsetid.

20. Finansieringstilskud

Aftaleparterne er optaget af at styrke kommunernes mulighed for langsigtet planlægning og at skabe ro om usikkerheden om det midlertidige ekstraordinære likviditetstilskud på 3½ mia. kr., der gennem en årrække er aftalt med KL i aftaler om kommunernes økonomi.

Aftaleparterne er enige om at sikre en permanent videreførelse af likviditetstilskuddet på 3½ mia. kr. Fordelingen sker efter fastholdte parametre, dog opdateret med udviklingen i kommunernes befolkningsandel. Hermed er der skabt sikkerhed omkring budgetteringen af likviditetstilskuddet.

21. Øvrige forhold

De byrdefordelmæssige virkninger af reformen er beregnet i forhold til tilskud og udligning til kommunerne for 2020, dog skal det bemærkes, at:

1. Kriteriet for befolkningstilbagegang indgår som et gennemsnit over de sidste tre år, for at tage højde for de kraftige udsving i kriteriet.
2. Vægten mellem det socioøkonomiske og det demografiske udgiftsbehov er sat til 33,5 pct., svarende til hvad den efter gældende regler vil være i 2021.
3. Tildelte særtilskud fra hovedstadspuljen efter § 19 efter ansøgning efter gældende regler er i udgangspunktet beregnet som gennemsnittet over årene 2018, 2019 og 2020, hvor tilskuddene er opgjort i 2020-niveau.
4. Det er ikke forudsat ændringer i det tilskud til Furesø Kommune som følge af aftale af 19. maj 2005 om de økonomiske vilkår for sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner, der fortsætter til og med 2021. Tilskuddet har været finansieret gennem hovedstadspuljen efter *udligningslovens § 19* og forudsættes fortsat finansieret af hovedstadskommunerne efter beskatningsgrundlag for 2021.
5. Særtilskud efter udligningslovens § 17 (særtilskud efter objektive kriterier, som udmeldes sammen med tilskudsudmeldingen) videreføres og indgår således ikke i konsekvensberegningerne.

6. De to overgangsordninger i 2019 og 2020 for tab som følge af henholdsvis revision af Uddannelsesstatistik og justering af det aldersbetingede udgiftsbehov udløber.